

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ

Ο ΡΟΚΚΟΣ ΧΟΪΔΑΣ

Η Ελλάς πρό πενήντα ετών. Τι είχε πει ο βασιλεύς Γεώργιος στο Φιλάρετο. Ο Γαβριηλίδης περί δημοκρατίας. Μία επανάστασις στην Ανατολή. Πώς την εβρόλαξε η Αγγλία. Ο Ρόκκος Χοΐδας και ο Όθων. Το δημοψήφισμα για τον βασιλέα. Πώς ήρθε ο Γεώργιος. Ο Χοΐδας κινείται. Κοννε θουλευτικίς άναρχουμπούλες. Και μία μοναρχία. Ο Ρόκκος τραυματίζεται. Ο λαός άνάστατος. Χοΐδας και Γεώργιος. Το τέλος του Χοΐδα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η δημοκρατία στην Ελλάδα, πρό πενήντα ετών, ήρθοντο στα δάχτυλα. Η δημοκρατία ήταν τότε άκόμη το άνοιγμα μεγάλων ιδεολογιών, μπει κών ανετρολόων... Γ' αυτό και ο μακαρίτης βασιλεύς Γεώργιος είχε κη στον άειμνητο Φιλάρετο, τον έπικληθέντα «Πατέρα της Δημοκρατίας», όταν του μιλούσε κάποτε για τα δημοκρατικά αίσθηματά του Έλληνοβού λαού: Πολύ εύχαριστός να παραχωρήσω τον θρόνον μου στην δημοκρατία, άν μου τ' ζητήσουν άλλο... πενήντα Φιλάρετα δημοκρατία, όπως ούς!... Τότε δή άναρχαία δημοκρατικίης ιδέας ήπρηξε τότε στην Ελλάδα, και ο μακαρίτης Γαβριηλίδης, σ' ένα από τα περίφημα έκείνη τα βείδια του στη Βόρεια Εύρωπη, όταν έρωτήθηκε στην Κοπεγχάγη της Δανίας από τον φίλο του διεθνήτη της έφημερίδος «Πολιτικάν»: Και πώς πάν η δημοκρατικίς ιδέες στην πατρίδα σας; Δέν πάν κωιμένα, άπάντως. Στάζουν!... Και θά σνε άσφοντες; Ξαναρώτησε ο Ένας δημοσιογράφος. Πάσα πολλές άλλα... στα Μουσταία!... άποκρίθηκε ο Γαβριηλίδης.

Τέτοια ήταν λοιπόν η κατάστασις πρό πενήντα ετών, όταν έφάνηκε ο πύ άδιάλλακτος δημοκράτης, ο Ρόκκος Χοΐδας. Ο Χοΐδας ήταν εισαγγελέας και καθηγητή από την Κεφαλληνία, στην όποία ήπρηξε κάποια κίνησις δημοκρατική, χωρίς στους Έθνους πού κατέλαβαν την νήσο κ' έπαύσαν εκεί ιδέες λαϊκών έλευθεριών. Ο Ρόκκος Χοΐδας ήταν πατριώτης φιλογρόβ. Ήθελε την Ελλάδα να τον μεγάλη, άσπυ, Ιθνακή, Μιά Ελλάδα πηγή έλευθεριών και έντος τον όριον της και έξω εις τους Έθνους. Η Ελλάς ήντο ιδέα. Ήλεγε, και ο Έλλην άπόστολος! Δέν ανεγόνταν βασιλείς και υφέντας. Στους Ήγεμόνας έδλεπε μία μεταφωτισμένη Τουρκική κληρονομία επί των λαών. Άς φαντασθή λοιπόν κανείς με ποση πίκρα και άγανάκτησι ήλθε να έγχαθιδιώσει η προστάτιδες Αιναίτις τον Όθωνα, ως βασιλέα της Ελλάδος. Την πράξι αυτή της Ήρωσής την χαρακτήριζε: «Ως μία παραπορησι καυρία του αγνήτως της Έλληνοβού Έπαναστάσεως!»

Γύρω από τις ιδέες αυτές πέρασε ολόκληρη η ζωή του Ρόκκου Χοΐδα. Δέν άγνωρίζονε μόνον για την άπελευθερωσι του Έλληνοβού λαού από την Βασιλεία, άλλα και του Έλληνοβού γένους από τον Τουρκικό ζυγό. Για τούτο, κατά τα τελευταία έτη του Όθωνος, είχε πάει στην Ιταλία, μαζί με τον άλλον Έπιτανήσιο και ιδεολόγο δημοκράτη, τον Κωνσταντίνο Λομβάρδο, για να συνεννοηθούν με τον Γαριβάλδη περί του πώς θά έπαναστατήσουν όλη την Ανατολή. Ήταν η μόνη εποχή αυτή που ο Χοΐδας ήνευθη και τον μακαρίτη Όθωνα. Κι' αυτό γιατί ο Όθων και η Κυβέρνησις των Αθηνών συνεννοούντο με την Κυβέρνησι Πεδερμηνίου για κοινή δράσι εναντίον της Τουρκίας στη Μικρά Ασία. Για το σπουδαιότατο αυτόν είχε μεταβή στο Τουρκίον και ο ύπασιτος του Όθωνος και Υπουργός των Στρατιωτικών τότε Αιμητίως Βώτσωρης. Η συνεννοήσις αυτές είχαν καταλήξει σε θετικίς αποφάσεις, άλλα να υφιστάται η Αγγλική διαλυματία και η Αγγλική πολιτική πρό λαβε κ' έξεδιέρονται στον Όθωνα κ' έτσι ήμαίοντες την έπαναστάσι στην Ανατολή. Κατασκοπημένος για την άιταυρία των σχεδίων του ο Ρόκκος Χοΐδας δέν έμεινε ήσυχος για πολύν καιρό, γιατί να κ' άναστατήσουν τον Όθωνα. Τα έθελε άμέσως με τον μακαρίτη βασιλέα Γεώργιο, την έκλογη του όποιου, ως βασιλέως της Ελλάδος, την θεωρούσε ως παιωνίους γενομένην. Καθώς θά έξερουν οι άναγνώσταί μου, ένεργήθηκε τότε σε όλη την Ελλάδα δημοψήφισμα, για να διαλέξουν ο Έλληνας βασιλέα. Το δημοψήφισμα έφερε βασιλέα της Ελλάδος τον Άλφρεδό της Αγγλίας. Στο δημοψήφισμα αυτό ο μακαρίτης Γεώργιος δέν ήπρησε παρά έπτά μόνον ψήφους σ' όλη την Ελλάδα. Έπειδή όμως ο Άλφρεδος δέν δέχτηκε το Έλληνοβού στέμμα, η Αγγλία, διά του Λόρδου Πάλμερστον, επέβαλε ως βασιλέα των Έλλήνων τον Γεώργιον και η Έθουσευένεσις του 1863, έκδιδούμένη και μεριμνών από

την Αγγλία, τον έξέλεξε ως βασιλέα της Ελλάδος. Το όραϊον δέ ήνε ότι κατά την έκλογην αυτήν του βασιλέως των, τα 99 έκπαστά των πληρεξουσίων... άγνωστοσαν και το όνομα άκόμη του βασιλέως που έξέλεξαν!... Τότε πειτα έξεδιέθη ο Ρόκκος Χοΐδας και δέν έπαυε να φωνάζη και να καταγγέλλη την έκλογη του βασιλέως Γεωργίου ως παράνομη. — Πρώται, έλεγε, να ένεργήθη έκ νέου δημοψήφισμα και όχι να οβή ως βασιλέας ο μη λαθών παρά έπτά μόνον ψήφους!... Όταν έγκαιροτάθηκε η νέα δυναστεία, καθήκονισαν και οι λίγοι δημοκρατικοί, κορασιμένοι από τα γεγονότα, και μόνον ο Ρόκκος Χοΐδας έξαικολούθησε να φωνάζη και να κρηίτη τις ιδέες του, άδιαφορώντας για τις συνέπειες, άν και ήταν... εισαγγελέας. Αφού όμως είδε ότι δέν υποστούν να διόξη τον παιωνίους ένθρονισθέντα Γεώργιον, τα έθελε με τον Λαό μυστικοσυμβούλο που είχαν προσκολληθεί στο βασιλέα και ο όποιος, πράγματι, μη γνωρίζοντας τις συνήθειες και την μεγαλιότητα των Έλλήνων, είχε γίνει οκάθωλο στην Ελλάδα, δημοψηγώντας ζητήματα και άνακατεύοντας την πολιτική κατάσταση. Και ο Ρόκκος Χοΐδας στην περιστασι αυτή ενίκησε. Ο μυστικοσυμβούλος άπειμακρήνη από την Ελλάδα κ' έτσι ήσύχασε ο τόπος, ήσύχασε και ο Χοΐδας, για λίγον καιρό.

Έντομεταξύ ο Χοΐδας, για να μπορη να μιλήη έλεύθερα, όπως μιλούσε πάντοτε, άλλα και χωρίς να τον ένοχλούν, παρητήθη από εισαγγελέας και δικηγόροσε στα δικαστήρια, ύπερασπίζοντας τους πελάτας του... δωροδόν. Όταν παράτησε την εισαγγελική ιδιότητα και περιεβλήθη τη δικηγορική άρχισε νέον πόλεμο κατά της βασιλείας και ύπέρ της δημοκρατίας. Δέν άρρηε ειςκαρία που να μίν παρουσίασι και να μη μιλήση. Κι' ο λαός, άν και δέν καταλάβαινε καλά-καλά τι του έλεγε ο Χοΐδας, δεχότανε μ' ένθουασιάμ τα λόγια του. Όλοι οι Αθηναίοι έγνωρίζον και άγαπούσαν τον άνδιδοτέλη Έξεδινο δημοκράτη. Ο Χοΐδας ήταν όμορφος άνδρας, μετριόν άναστήματος, με μορφή που έμοιαζε με το άγαλμα του Ποσειδώνος, που ήνε στο άρχαιολογικό των Αθηνών Μουσείο. Τα γένεια του τα περιποιείτο έξαικριτικά, κ' αυτά του έδιναν στη φυσιογνωμία του ένα τόσο άρχαϊκό. Ήταν νευφώδης στις κινήσεις του και είχε χειμαρρόδη εύλογία. Έγνώριζε από μνήμης τις θεωρησι διαφόρων Εύρωπαιων δημοκρατικών και έπαναστατών της εποχής του κ' έτσι στόλιζε τους λόγους του με ώραιες θεωρησι και ίδιως με άποψηματά του Μαρσίτη, του μεγάλου Ιταλού δημοκράτου.

Ο Χοΐδας άγαπούσε πολύ τα όπλα. Στην εποχή του ήταν ο καλύτερος της Ελλάδος σκοπευτής. Όταν έγινε το Σκοπευτήριον, κοντά στον Ίλισσο, πήγαινε καθημερινός εκεί και γυμναζότανε στο πιστόλι. Τότε δέ καλός σκοπευτής ήταν ο Χοΐδας, που έγραφε με τις σφαίρες, πυροβολώντας, τ' όνομα του έπάνω στο στόχο! Έτσι είχε κατακτήσει ο φόβος και ο τρόμος όλων έκείνων που άνακατευόντουσαν στην πολιτική. Κανείς δέν του μίσησε να τον καλέση σε μοναρχία. Η ύπεροχή του αυτή άπέναντι των άλλων δέν είχε κείνη πού έλευθεροτόμο. Τα πολιτικά πρόγματα στην Ελλάδα, επί Γεωργίου, άρχισαν ν' άνακατεύονται. Ο πρωτεργάτης της έπαναστάσεως του 1862 Δημητρός Βούλγαρης, μαζί με τον Δημητράκη Γρίβα, φανατικό άλλοτε άνδραναστικό, ένόμισαν ότι έπρεπε να περιορισθούν οι λαϊκά έλευθερία. Τις ιδέες αυτές υιοθέτησε και ο βασιλεύς Γεώργιος. Αλλά, επειδή η Αγγλική Κυβέρνησις υιοθέτησε ότι η Έπιτανήσιος παρεχωρήθη στην Ελλάδα από τον όρο ότι θά λειτουργήσουν στην Ελλάδα καθαρός κοινοβουλευτικό πολιτεύμα, άπεστάλη στο Λονδίον ο Σπυρ. Βαλαορίτης για να καταστήσει την Αγγλική Κυβέρνηση ότι ο Έλληνοβού λαός δέν ήταν άκόμη όμοιος για συνταγματικίς έλευθερίες. Μόλις τα ήμαθε αυτά ο Ρόκκος Χοΐδας έξεδιέθη και άναστατώνε κάθε μέρα την πλατεία του Συντάγματος με τους λόγους του. Η όμως που είχε οχηματιώθη τότε γύρω από τον βασιλέα, όνομιστική κωμωδία και ο λαός ήταν άνάστατος. Ο Τύπος τον έφοκώρισε. Η έφημερίδες έφρασαν μοναδικίς άνομιαις, όπως η έξής:

• Δέν είμεθα ήμεις ίκανοί διά έλευθερίας, ήμεις οι οποίοι τας έ-
πηρεσαμε με τό σπαθί μας από τους Τούρκους! »

Ο Χοιδάς δέν έπαυε νά δνειδίξη τους αλλόφρονες και νά βοήξη
την **εκαμάρτια**.

Σέ μιά τέτοια περίσταση έπιάστηκε με τόν άξιωματικό του πεζικού
Λημωσθένη Στάικο, που ήταν συγγενής του Δημητράκη Γούβα.

Έτσι προσκλήθη μονομαχία και όλοι κλάγανε τόν άξιωματικό,
γιατί σίγουρα θα τόν έσοζόντου ο Χοιδάς, του οποίου όλοι Ξέραν την
επιθύοια.

Έγινε όμως ή μονομαχία και, αντί νά χτυπηθή ό Στάικος, έτρα-
υματίσθη ό Χοιδάς, του οποίου τό στήθος και τους πνεύμονας έπαρασε
πέρα-πέρα ή σφαίρα του αντίπαλου του.

Απεριγράφως ήσαν ή συγκυρία που κατέλαβε τότε τας 'Αθήνας.
Όσοι έλεγαν ότι λίγες ήμέρες ζωής άπέμειναν στον Χοιδά. Τό σπλι
του είχε μεταβληθή σε λαϊκό προσώνημα και ό περίφημος Φιλοπόητην
Παρασκευαΐδης, βγάδοντας τόν πανηγυρικό της ήμέρας σε μιά πολυ-
άρθριο συνάθροιση κατά την 25ην Μαρτίου, λησιμόνησε την Έπανάστα-
σι του 1821 και όμιλούσε περί

...τόν γενναίος αίματος του Έθνικού μάρτυρος!...

Η δημοτικότητα του Χοιδά ήτάσσε τότε στο κατακόρυφο. Όσοι μι-
λούσαν γιά τό Χοιδά, σ' έβλεπε τις εκκλησίες γινόντουσαν ιερουργίες
και άγώντιες υπέρ της οσιότητας του κ' όλος ό κόσμος με άγνοια
παρακολουθούσε την κατάσταση του.

Επίτιμος ό Χοιδάς έλέησε. Και αί κατά τού Συντάγματος άπαι-
τήρια του βασιλέως και της **εκαμάρτιας** άπέτυχαν, γιατί ή 'Αγγλική
Κυβέρνησις έδήλωσε στον Γεώργιον ότι :

« Αν δέν τού άρέσει τό κοινοβουλευτικό πολιτείημα, ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

αποφασίσε νά φύγη από την Ελλάδα!... »

Άλλά και ό βασιλεύς Γεώργιος ήταν διπλωμάτης. Και
δέν άρχισε νά βροθή στην άπάντη μεριά της πολιτικής. Παροξενώσε
στην Ελλάδα του Άγγλου Πρεσβητού, δια
μέσου της Σοφίας Τρικοπού, μιά συνέντευξη με τόν Χαρί-
λαιο Τρικοπού, που μάλς είχε βγη από τη φυλακή γιατί εί-
χε γράψει τό περίφημο εκείνο άρθρο που επιγραφόντου «Τίς
παιτεί», κ' έτσι τα πράγματα έπανάβησαν στην κανονική
τους τροχιά. Άλλά ό Χοιδάς δέν ένοουόσε νά ησυχάζη. Έ-
ξασκολλούσθε νά είνε ό αδιάλυκτος δημογράφος, ό θεωρών
ότι παρανόμως κατείχε τόν Έλληνικό θρόνον ο Γεώργιος.

Σέ λίγον καιρό ό Ρόκκος έγινε βουλευτής και μέρα στή
Βουλή, ασούθως παιά, ξεστούσε με τραχυνή και πάθος
κατά πάντων.

— Δέν ύπήκοε κανένα χαλιναίο γιά τη γλώσσα του,
όπως είπε ό τότε Πρόεδρος της Βουλής.

Μιά ήμέρα ό Χοιδάς άρχισε νά άγορεύη :

— Γιά νά δοθητοδύση, κίριοι, ή 'Ελλάς, ποταί νά στή-
ση μιά μεγάλη άρχήνη στην πλατεία του Συντάγματος και
νά κρεμάση εκεί τόν βασιλέα Γεώργιον! Δεξιά δε και αρι-
στερά του, νά κρεμάσουν τόν Τρικοπού και τό Δεληγιάννη!...

Άπάνω στο σημείο αυτό άναβώδς, τόν άεικούσε ό βουλευ-
της Μυκόνιος, λέγοντάς του ότι αυτά που λέει είνε παρωφο-
σένες.

Τότε ό Χοιδάς σταμάτησε και του είπε μ' ένα ύφος, σάν
νά τόν φοβόριζε ότι θα τόν καλούσε σε μονομαχία :

— Έλευθέριε Μυκόνιε, έτοιμάσου ν' αποθάνης.

— Δέν τό έχω σκαπό, άγαπητέ Ρόκκο, του άπάντησε ό
Μυκόνιος, ενώ ή Βουλή Ξέσπασε σε γέλια.

Έπειδή όμως ό Ρόκκος Χοιδάς ήταν μέν πολύ παράφορος άνη
άλλά κατά βάθος άγαθότατος και καλός άνθρωπος, γιά τούτο καινε, κ'
κά όταν άκόμη του έπειθήτο, δέν αισθανότανε πάθος εναντίον του.
Κι' ό ίδιος, όταν κατέβαινε από τό βήμα, πλησίαζε φιλικώτατα και μι-
λούσε με άγάπη μ' όσους πρό όλίγον είχε κεραινοβολήσει.

Μιά μέρα ό Ρόκκος συντηρήθη με τόν βασιλέα Γεώργιο, τόν οποίο
τόσο πολέμοσε.

— Έξασκολλούεις νά θέλεις νά με κρεμάσης, Ρόκκο; τόν ρώτησε ό
Γεώργιος.

— Πάντοτε, Μεγαλειότατε, εγ' όσον μένειε στο θρόνο; του άπάν-
τησε εκείνος. Αν όμως παρατηρής και γίνης δημοκρατικός πολίτης,
θα γίνω ό στενωτόρεός σου φίλος.

— Ό Θεός νά με φυλάξη από τέτοιους φίλους! του άπάντησε γε-
λώντας ό βασιλεύς.

Στά 1889 δέν ύπήρχαν πειά δημοκρατικές ιδέες στην Άθήνα.

Τότε ό Ρόκκος Χοιδάς, μαζί με τό δεινότατο του «Ραμπαγιά», τόν
μακαρίτη Κλεάνθη Τριαντάφυλλο, ξαναέβησαν και πάλιν τόν διακο-
νήτη έντομηταξή «Ραμπαγιά» με άρχές έπιδιομοκρατικές. Τά άρθρα
του δημοσίευαν ήσαν βίαια και ξεβρόστιμα κατά τού βασιλέως. Έτσι
ή δικαιοσύνη τους κατέδικε και τους δύο και, άμα τους έπασσε, τους
έδικασε στο κοινοβουλευτικό της 'Αμιάσιου τού τότε καταδικάσει σε
φυλάκισι.

Η άπόφασις αυτή έκαμε έντύπωση σ' όλη την Έλλάδα,
γιατί ήταν ή πρώτη καταδικαστική άπόφασις που έξεδό-
θη από δικαστήριο Έλληνικό επί ξεβροσίου άνωτατον άρ-
χόντου. Μέχρι της εποχής εκείνης όλοι οι κατηγορούμενοι
πρωτόως ήθροονόταν.

Και ό μόν «Ραμπαγιάς», χαρακτηρισθείς ως πάσιγον, ά-
πέθηκε ελεύθερος, με λίγο, και έπιστρέφας στας 'Αθήνας
ήπτοκτόνησε σε λίγες μέρες.

Ό Χοιδάς έφυλακίσθη στην Χαϊράδα. Μέσα στή φυλα-

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

MADRIGALE

(Του PASCOLI.)

Σπλιζώ ένα χροιά σου
νά θάψω μέσα εκεί τόν έρωτά μου,
και παρασείνω με τό σκαλιό μου
μιάν ιστορία λυπητερή.
Κάποιος ίπλότης μιά φορά κ' έβαν καιρό
μιά νεράδα ξανθομάλλη άγαπούσε
χρόνια εκατό σ' ένα δρυμό σκοταδερό
τριγύριζε και την αποχούτοσε.
Μά μιά νυχτιά τό πόδι του σκοντάφτει,
στό γκρεμό γλύστρησε, πεθαίνει
τότε τόν πόνασε ή νεράδα, κατεβαίνει
και τότε θάφτει.

ΤΟ ΓΑΛΑΝΟ ΟΥΡΑΝΟ...

(Του ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ)

Το γαλανό ουρανό χαρά από πάνω μου
Θεού γιομίζει.
Ένα δειντό τό βάγιο του από πάνω μου
τό ναυαγίζει.
Σημάντρου άγός στον ουρανό που φαίνεται
γλυκοσκορπείται.
Ένα παύλας τό δειντό που φαίνεται
παρακονείται.
Ήσχη, άπλή, Θεέ μου, ή ζωή είν' έχει...
Εισηγοράδα
τουτ' ή βήθ που φτάνει είν' από κει,
από τη χώρα.
Τι τάκαμες σου που κλαίς και κλαίς,
δάχρυα ποτάμι,
Τά νεύτα σου — πέξ, πέξ μου — σου που κλαίς,
τι τάχεις κάμει;

ΕΧΑΣΑ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

(Του ΒΙΛΑΙΕ ΝΤΕ ΛΙΑ ΑΝΤΑΜ)

Έχασα τό δάσος και τόν κίμπο
και τά θροσοβόλια του Άστριλιού.
Δάσε μου τά χείλη σου, ή πνοή τους
θα είνε τ' άγεράκι του δρυμού.
Έχασα την παροκμιτούσα
θάλασσα που άχάει σάν νά πονή.
Μίλα μου ν' άκούσω, όπως σου λέγο,
θα είνε τόν κριμάτων ή φρονή.
Τους βασιλευμένους μου ήλιους βλέπω
στ' δνειρό μου, ό τ' βαρύνε καινούς!
— Κρούψε με στ' άχρά σου στήθη επάνω,
θα είνε της νυχτιάς ό άνακαμός.

ΑΓΡΥΠΝΗΣΑ

(Του ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΟ)

Άγριώνησα, ύπνηρέθη, έκαμα ό,τι μπορούσα
κ' είδα πως είχε ό ύπνος μου συχνά για πληροσμή
περίεγχο. Με μάτιασε τό μύσος κ' άπορούσα
γιατί πολύ και ύπόφερα και δούλεγα πολύ.

Ο ΑΠΙΣΤΟΣ

(Του ΣΟΥΛΛΥ ΠΡΥΝΤΟΜ)

Βασιλέσσα είμαι άνάμεσα στες πολυγαμημένες
πάθ, όλες τις άγάτες μου τις έχω όνομασμένες
βασιλίτσες με τη σειρά.
Πανόρηνα ή καθεμιά, καμιά δέν μοιάζει με την άλλη
κι' όλες μπροστά στη χάρη σου και στα δικά σου κάλλη
κατόνισαν και πήνε παιά.
Πάντα και πεύ πολύ αγαπώ τη νέα μου ερωμένη,
και στην καρδιά μου καθεμιά βαθύτερα βαλμένη
βαθύτερη κληγή μου κάνει.
Κι' σου στερνή που πρόβάλες μ' άναφες τό καμίνι
από λίγο απ' την άγνώσκτη, λιγότερο από κίνη
που άβιοο θάβηθ νά με πεθάνη.

(Απ' την «Σατανομένην Μουσικήν του κ. ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ)

Paul Verlaine

κη εύροκόμενος, και μάλιστα στις ύφους και άπανθρώπους της Χαλι-
δος φυλακής, άπέθανε ένα πρωί, κ' έτσι χάθηκε ό ακατά-
βλητος εκείνος δημογράφος.
— Τόν έπαγε τό κεφάλι του, λένε ότι είπε ό Στέφανος
Αγαγιόνης στον Τρικοπού, άμα έμαθε τό θάνατό του.
— Όχι, άπάντησε ό Τρικοπού, τόν έπαγαν οι δικαστά!
Κι' έπειδή ήταν άγνός ιδεολόγος και μεγάλος πατριώ-
της, παρ' όλες τις παραφορές του, ήταν άγαπητός απ' ό-
λους. Όταν έμαθαν τόν θάνατό του, όλοι οι Έλληνες τόν
κλάψαν, οίονόδηστο φρονιμίτων και άν ήσαν. Μόνον ή
σημερινή δημοκρατία τόν λησιμόνησε...